

МОДУЛ М17.1 – Изборни предмет, 3 ЕСПБ

5. семестар основних академских студија, 2015/16

Циљ наставе на модулу¹

Изборни модул у првом делу студија омогућава студентима да допуне основни корпус знања одређеним изборним областима. Листа изборних предмета нуди се сваке школске године. Могуће је неки од изборних предмета одслушати и на другој високошколској установи, уз одговарајући сертификат о испуњеним обавезама, и уз претходно одобрење Продекана за наставу.

Потребна предзнања:

Нису потребна предзнања већ одговарајућа интересовања за проширивање основног корпуса знања.

Курс 17.1. Изборни предмет 1: „АРХИТЕКТА МОРА БИТИ ПИСМЕН“ - Vitruvius, 3 ЕСПБ

5. семестар основних академских студија, 2015/16.

УПУСТВО

Садржај наставе

Изборни модул у првом делу студија омогућава студентима да допуне основни корпус знања одређеним изборним областима. Листа изборних предмета нуди се сваке школске године. Могуће је неки од изборних предмета одслушати и на другој високошколској установи, уз одговарајући сертификат о испуњеним обавезама и уз претходно одобрење продекана за наставу

Термински план наставе

Изборни предмет одржава се у форми блок наставе једном недеље по 2 часа.

Настава траје 15 радних недеља у школи и 3 радна дана код куће рачунајући и испит.

За овај курс предвиђена су 2,5 радних сати недељно (2 сата рада школи и 0,5 сати рада код куће).

3 радна дана предвиђена су за рад код куће и испит (22,5 сата).

Испит - предаја семинарског рада је према договору са предметним професором и терминским планом јунског испитног рока.

Студијска правила

Предмет води један наставник и сарадници, у зависности од броја пријављених студената. Минимални и максимални број студената одређује наставник.

План рада на предмету одређује наставник.

Најмање 30п, а највише 70п предвиђено је за оцењивање током 15 радних недеља у школи.

Начин и критеријуме оцењивања утврђује наставник.

¹ на основу Службеног билтена 71/06 Архитектонског факултета: Студијски програми основних академских студија и дипломских академских студија архитектуре од 31. 05. 2006. и Службеног билтена 72/06 Архитектонског факултета: Статут од 09. 10. 2006.

План рада

Назив предмета: МОДУЛ 17, Курс 17.1. Изборни предмет 1 : “АРХИТЕКТА МОРА БИТИ ПИСМЕН”- Vitruvius
Година студија: 5. семестар основних академских студија, 2015/16.
Број кредита: 3 ЕСПБ
Термини одржавања наставе: У термину предвиђеном распоредом часова
Термин одржавања испита (предаја и одбрана графичког и семинарских радова): Према договору са професором и терминском плану испита
Термини одржавања колоквијума:

Назив предмета: “АРХИТЕКТА МОРА БИТИ ПИСМЕН” (Marcus Vitruvius Pollio)
Наставник: доц. др Гордана Милошевић- Јевтић
Сарадник у настави:
Број кабинета: Број кабинета: 232
Време за консултације са студентима (једном недељно два сата):
Телефон: 3218732 E-mail: gordana.milosevic@arh.bg.ac.rs
Посебни критеријуми за пријем студената: Пријем студената према просечној оцени из теоријских предмета са основних студија: Историја уметности 1, Историја уметности 2; Историја архитектуре и насељавања 1 и Историја архитектуре и насељавања 2. Највећи број студената на предмету је 30.

Циљеви и приступ настави: Основни циљ изборног предмета је продубљивање наставе која је била презентована студентима 2. године основних студија на предметима Историја архитектуре и насељавања 1 и Историја архитектуре и насељавања 2. Основна идеја предмета под општим радним насловом “АРХИТЕКТА МОРА БИТИ ПИСМЕН” је упознавање појединих области античког градитељства кроз основне текстове из трактата <i>Десет књига о архитектури (De Architectura libri decem)</i> , архитекте Витрувија (<i>Vitruvius</i>), из друге половине 1. века пре наше ере. Мотив првих дванаест методских јединица заснива се на једном или више елемената његовог трактата са посебним освртом на доследну примену или одступање у време највећих градитељских подухвата у Римском царству, као и са посебним освртом на далекосежнији утицај овог дела на ренесансне архитекте и теоретичаре архитектуре, кроз последња три предавања. Проучавање Витрувијевих препорука и њихова примена у ренесансној архитектури као и архитектури новог доба уопште, представља добру основу за будући рад на пројектовању применом пропорција, модула, симетрије и других препознатљивих елемената у савременој архитектури. Сечена специфична знања
--

била би од непосредне користи будућим градитељима за правилно разумевање и описмењавање у области историјске и савремене архитектуре.

Садржај наставе:

I недеља – “...Латио сам се посла да за Тебе напишем ово дело...” (Витрувије)

У уводном делу студентима ће бити презентована основна идеја предмета. У наставку предавања предвиђено је упознавање студената са биографијом античког архитекте Витрувија, као и са историјатом објављивања и превођења изворног текста.

“... Не пише се о архитектури онако како се пише историја или песме.” (Витрувије)

У оквиру прве недеље предавања студентима ће бити презентована и основна идеја и методологија истраживања и писања радова у области историје и теорије архитектуре.

II недеља “... Образовање архитекта мора да се састоји из више наука и различитих знања...” (Витрувије)

Током два часа предавања биће изложена грађа о најзначајнијим подухватима и архитектама и градитељима у историји градње током старог века, закључно са искуствима градитеља византијског света, применом упоредне анализе њихових идеја и знања у односу на препоруке исказане у Витрувијевом трактату *Десет књига о архитектури*.

III–недеља – “Људске руке су свакодневним радом постајале све спретније у грађењу...” (Витрувије)

У предавањима ће бити изложен развојни пут конструкција, конструкционих система и материјала на примерима античке и касноантичке римске архитектуре, са посебним освртом на конструкције које су описане код Витрувија. Кроз компаративну анализу градитељских система потребно је указати студентима у којој је мери римска архитектура импортовала и разаслала по својим провинцијама методологију и технику извођења градитељских подухвата у времену после настанка Витрувијевог трактата.

IV недеља – Вежбе

V – VI недеља – О планирању града и подизању јавних зграда.

Упоредна анализа објашњења и искуства у планирању градова и постављању јавних зграда код Витрувија и поједини примери из грчког и римског урбанизма

VII недеља – Вежбе

VIII – недеља– “... Куће ће бити правилно планиране, ако се на првом месту пази на то у којим се крајевима или у којим климатским зонама оне граде ...” (Витрувије) Анализа делова римских кућа и поређење са примерима најпознатијих римских домуса и вила, на основу археолошких налаза, ликовних извора и историјских извора

IX – недеља – Вежбе

X – недеља – “Архитектура се састоји из реда,....., распореда,...., еуритмије, симетрије, примереног облика и економије ...” (Витрувије) Предавања о стилским и пропорцијским односима описаним код Витрувија и њихова примена у грчкој и римској архитектури.

XI – недеља “... и духовна својства су се у раду вежбом и навиком све више развијала.” (Витрувије)

О грађењу храмова. Посебна ће пажња бити посвећена облицима грчких и римских храмова кроз културни и религијски развој народа и цивилизација које су се развијале у грчким колонијама, а затим у римским провинцијама.

XII – недеља – Вежбе

XIII недеља –Рађање ренесансних теорија архитектуре – веза са идејама Витрувија

Предавање ће осветлити основне поставке теорије архитектуре Леон Батиста Албертија, посматране у контексту општих принципа и тенденција ренесансне архитектуре, као и њихову везу са принципима који су постављени у Витрувијевих *Десет Књига о архитектури*. Други део предавања ће указати на градитељски опус овог архитекте, на чијим је изведеним грађевинама јасно исказана тежња ка испуњењу постављених теоретских принципа.

XIV недеља – Витрувијево тројство и издвајање принципа *venustas* у теорији и пракси архитектуре

ренесансе Предавање ће приказати низ аутора чије стваралаштво, теоретско и практично, припада ренесансној архитектури, са посебним нагласком на променама у интерпретацији Витрувијевог текста и како се то одражавало на грађевине које су извођене у то доба.

Метод извођења наставе:

Предавања су замишљена на принципу ех-катедра, са провером начина размишљања студената кроз два колоквијума, израдом есеја (до 1000 речи) и завршним тестом. Редовне консултације у вези припреме колоквијума, мањег есеја, припреме за испит и упознавање са литературом су предвиђене.

нед	Наслови тематских јединица
01	“...Латио сам се посла да за Тебе напишем ово дело... ” (Витрувије) “... Не пише се о архитектури онако како се пише историја или песме.” (Витрувије)
02	“...Образовање архитекта мора да се састоји из више наука и различитих знања...” (Витрувије)
03	“ Људске руке су свакодневним радом постајале све спретније у грађењу...”
04	Вежбе
05	О планирању града и подизању јавних зграда
06	О планирању града и подизању јавних зграда
07	Вежбе
08	“... Куће ће бити правилно планиране, ако се на првом месту пази на то у којим се крајевима или у којим климатским зонама оне граде ... ”
09	Вежбе
10	“... Архитектура се састоји из реда,....., распореда..., еуритмије, симетрије, примереног облика и економије ... ”
11	“... и духовна својства су се у раду вежбом и навиком све више развијала.”
12	Вежбе
13	Рађање ренесансних теорија архитектуре – веза са идејама Витрувија
14	Витрувијево тројство и издвајање принципа <i>venustas</i> у теорији и пракси архитектуре ренесансе

Обавезна литература:

Vitruvije, *Deset Knjiga o arhitekturi* (ed. R. Radović), Beograd 2003 (Građevinska knjiga).
 Vitruvijevih deset knjiga o arhitekturi (Prevod m. Lopac), Sarajevo 1951 (Svjetlost)
 Vitruvije, *O arhitekturi* (prevod Zoja Bojić), Beograd 2009.
 Vitruvius, *Ten books on architecture*, translation by Ingrid D. Rowland, Comentary and Illustartions by Thomas Noble Howe, with additional Cpmmentary by Ingrid D. Rowland and michel J. Dewar, Cambridge University press1999
 Vitruvius, *Ten books on architecture*, By Morris Hicky Morgan, University Press London: Humphrey Milford Oxford University, Press 1914.

Препоручена литература:

Traktenberg, M., Hajman, I.: *Arhitektura od preistorije do postmodernizma*, Beograd 2006 (Građevinska knjiga).
 Spiro Kostof, *Arhitekta. Profesija kroz istoriju*, Beograd 2007 (Građevinska knjiga)
 Kostof, S.: *A History of Architecture, Settings and Rituals*, Oxford University Press, 1995.
 Müller, W., Gunther, V.: *Atlas arhitekture 1 i 2*, Građevinska knjiga, Beograd 2005..
 Milić, B.: *Razvoj grada kroz stoljeća*, Knjiga 1, Školska knjiga, Zagreb 1990.
Историја приватног живота 1, Приредили Ф. Аријес, Ж. Диби, Clio 2000.
 Breje, L. *Vizantijska civilizacija*, Beograd 1976.
Oksfordska istorija rimskog sveta, Dž. Bordman, DŽ. Grifon, O. Mari, Clio 1999.

Начин полагања испита (садржај пројекта и семинарског рада):

Оцењивање студената се врши кроз присутност на настави, израду вежби и са тратким описом графичких прилога (2 – 3 странице) и његове усмене одбране . Завршни испит је у облику писаног рада и усмене одбране.

Критеријуми оцењивања:

Студенти су дужни да похађају наставу, активно учествују и обаве четири веж и остваре на њима 20 бодова. После 13 недеље предавања бирају тему за завршни рад. Израдом завршног рада треба да покажу савладану методологију у истраживачком раду на једној од тема предвиђених курсом и то: кроз разумевање текста, правилно цитирање и техничке прилоге.

Оцењивање:

Похађање и активност у раду биће исказано оценом до 10 поена, Четири вежбе износе укупно 20 поена. Завршни испит је у види писаног писаног рада и његове усмене одбране из целокупне материје и износи укупно 70 поена. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може стећи највише 100 поена.

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	Одбрана Писаног рада	70
Колоквијуми – 4 вежбе	20		
Есеј и одбрана			

Услови предаје после заказаног рока:

Према статуту АФ

Статутарне одговорности и права студената:

Према статуту АФ